

אלו דברים פרק שמיני ברכות

מסירת
השם

י אמוש' א"ח ס' קס"ו
יא ב מ"י פ"ו מ"ג
כטו כס"ה יא סמ"ג
ט"ו כס"ה א ג
ק"ה ס"ה ג
ל"ה כס"ה ו"ה כס"ה

יב ד מ"י פ"ה ס' מ"ג
כטו כס"ה כד סמ"ג
ט"ו כס"ה א"ח
ס' ד"ה ס"ה א ג
יב ד מ"י וסמ"ג
ט"ו כס"ה א"ח ס' נ"ה
סמ"ג א
יד ו מ"י ס' כס"ה כה
ו מ"י מ"ג כס"ה
ה"ל סמ"ג ט"ו כס"ה
ט"ו כס"ה א"ח ס' ר"ו
סמ"ג ו"ה ד"ה ס"ה א ג

רב נסים נאון

אחרים וחדו' וביה
הצביעה לתורה אבל
לא לקרש ובפרק קמא
דס"ג נדה (י"ד) אביר
דחלה כ"ר א"עזר
דאמר אחריו כלם
שנמטאו
ממטאין את המשקין
ואפ"ר חולין ואין פוסלין
את האוכלין ואפ"ר
התורה לא לשנות ק"ק
מפסול וזה כ"ר וירושלמי
מפני השם המפורש
לשם כדאמרין רבי
אליעזר אחריו כלם
רובין ופסול יום
דאורייתא כ"ר ופ"א שם
אחריו כלם דנקט משום
דקליהן ר' נתן [ל"ה] ששם
משקין אחריו מפסול
היום ואינו ואינו וירושלמי
ספורין וזו השמנה
בבלי בספ"ה [מסכת]
הם ואחריו נמי אין פסול
מפסול אדם כי אדם
אם נגע בכלי ופסול
אחריו הכלי אינו מפסול
אלא אוכלין ומשקין
בלבד אבל אדם לא לפי
שם המפורש משום
אדם וכלים ותולדה
אוכלין ומשקין מפסולין
אדם ובהמה אין מפסולין
והיא אפ"ר בפרק אור
ל"ה (פסחים דף כ)
שרץ מפסול את הכלי
וכלי מפסול את האוכלין
ואוכלין מפסולין את
המשקין למדנו שלש
מפסולת בשרוקתהם ב"ה
חומר בקדש (מגילה
דף כג) כדאמר ר' יורא
עשרת כספא שרץ
יאקשין עליה אלא
מעתה לא תפסא אדם
כלומר שהכלי שפסול
בשרץ אינו מפסול אדם
בשרץ אשר תקדמו
ובננו' דכ"ר צו"ל את
הפסול (דף ע"ג) איתא
אבל נפסולת הכסין
בפוסולת שרץ דכ"ר
הוא דמפסולת לנברא
לא מפסול ליה
ונמיטוי כסא לנברא
נפסולת
מדרס דרבנן כחפסא
הנינה (פ"ג) שני ספס
רשות עם הארץ ודבריו
(חגיגה) וירושלמי ספורין
לחולין ופסולין לתורה
ופסולת מדרסת איתא
מירושלמי כחגיגה ב"ה
אין דורשין (ד' י"ח) דרנן
גברי עם הארץ מדרס
לפרשים בגדי פרושים
מדרס לאכלי תרומה
ובתרופת מדרס (פ"ג)
שני מי שרדסה אשה
על בגדיו בגדי פסולין
מדרס ובגדיו דבני
מערבא [מגילה פ"ג]
הלכ"ל א"ר י' יא
בשר' ר' יוחנן במנעו
שנבע"ל ועירא קמיה
ר' יא מאינן נפסא
הנדר הוא מדרס אפר
ליה תיפתר שחיתה
אשתו של עם הארץ
ישיבת עליו ערופה

תכף לנטילת ידים סעודה . והא' דלא חשיב ליה לעיל כ"מ כ"מ
(דף מ"ג) כהני אידך תכפית משום דשמיני *במשנה לא חש
למחנה : **דבר** אחר חין נטילת ידים לחולין מן התורה וכו' . יס
ספרים שכתוב בהן הכי קאמרי להו *כ"ס לבית הלל אפילו לרדכו
דאמריתו אסור להשתמש בשלחן שני
משום אוכלי תרומה הא עדיפא דחין
נטילת ידים לחולין מן התורה מוטב
וכי' ואל יטמא וכו' ול"ה דהא קאמרי
כ"ס דאסור להשתמש בשלחן שני
ודוחק לומר כמו שפירש רש"י שם
במקרה בעלמא ישתמש אלא נראה
כספרים שכתוב בהן מאי דבר אחר
הכי קאמרי להו כ"ס לב"ש וכו' מ"ס
גבי אוכלין דחיישינן ומ"ס גבי ידים
דלא חיישינן וכו' והשם לא חיו הא'
דבר אחר כי הסיק דלעיל שאינו לרדך
לנעם ראשון אבל הכא הא' ד"ל לא
כא' אלא לפרש טעמא דכ"ס קאמר
וליישב דכריהם :

פירורין ליות כהן כוית מותר
לחבדן ביד : מיהו קשה
לעניותא דלאמרין בפרק כל הבשר
(דף ק"ה) : **בבוליה** פירקין
הלכה ככ"ס לבר מזה . ואל"ה והא'
זהוהו דמחור למקומו ויבדק משמע
הלכה ככ"ס לקמן (דף נ"ג) כשמעתי
מדעבדי אמורלי בתיירסו . וי"ל דלא
חשיב לה משום דהתם אפ"ר כ"ס מדרו
לכ"ס אלא שם הטריחוהו *לכך :
נהגו העם ככ"ס אליבא דרבי
יחזקאל . תימא דאין אפילו
לכתחלה טהגין כן ובפרק *הדר
(דף ס"ג) אומר נהגו אורו לא
מורין ולי עבד הכי לא מהדרינן
ליה וי"ל דהתם איכא אמורלי דפליגי
חד אמר הלכה וזהו פירוש הלכה
לכתחלה ומורין הכי א"כ נהגו
דקאמר אידך הו' דיעבד אבל הכא
יכול להיות דאין כאן אלא נהגו
*גרידא : **בברא** כ"ע ל"פ . ואל"ה
הוא"ל ול"פ כשנן כרא' אמר
בורא וי"ל דשנן קרא עדיף :
וכי

ראית להו עיקר מדאורייתא : בש"א מכבדין וכו' : *ת"ר בש"א מכבדין
את הבית ואחר כך נוטלין לידים שאם אתה אומר נוטלין לידים תחלה
נמצא אתה מפסיד את האוכלין (ה) אבל נט"ל לב"ש תחלה לא סבירא להו
מ"ס משום פירורין ובה"א אם שמש תלמוד חכם הוא נוטל פירורין שיש
בהן כוית ומניח פירורין שאין בהן כוית מסייע ליה לר' יוחנן *דא"ר
יוחנן פירורין שאין בהם כוית מותר לאבדן ביד במאי קמיפלגי ב"ה
סברי אסור להשתמש בשמש ע"ה וב"ש סברי מותר להשתמש בשמש
ע"ה א"ר יוסי בר חנינא א"ר הונא בבוליה פרקין הלכה ככ"ה בר מהא
דהלכה ככ"ש ור' אושעיא מחני איפכא ובהא נמי הלכה ככ"ה : בש"א
נר ומוזון וכו' : *ר"ב הונא בר יהודה איקלע לבי רבא הווייה לרבא דברך
אבשמים ברישא א"ל מכרי ב"ש וב"ה אמאור לא פליגי *דתניא בש"א
נר ומוזון בשמים והבדלה ובה"א נר ובשמים מוזון והבדלה עני רבא
בתריה זו דבר ר"מ אבל ר' יהודה אומר לא נחלקו ב"ש וב"ה על המזון
שהוא בתחלה ועל הבדלה שהיא בסוף על מה נחלקו על המאור ועל

הבשמים שבש"א על המאור ואח"כ בשמים ובה"א בשמים ואח"כ מאור וא"ר יוחנן נהגו העם ככ"ה אליבא
דבני יהודה : בש"א שברא כו' : אמר *רבא בברא כ"ע לא פליגי דברא משמע כי פליגי בבורא ב"ש סברי
בורא דעתיד למברא וב"ה סברי בורא נמי דברא משמע מתיב רב יוסף ויצר אור ובורא חשך ויצר הרים
ובורא רוח בורא השמים ונוטליהם אלא א"ר יוסף בברא ובורא כ"ע לא פליגי דברא משמע כי פליגי במאור
ומאורי דב"ש סברי הורא איכא בנורא וב"ה סברי טובא נהורי איכא בנורא תנ"ה אמרו להם ב"ה לב"ש
הרבה מאורות יש באור : אין מברכין כו' : בשלמא נר משום דלא שבת אלא בשמים מ"ס לא אמר רב יהודה
אמר רב יהודה במסכת עובדי כוכבים עסקין מפני ששחם מסבת עובדי כוכבים לע"ז היא הא מדתני ספא
אין מברכין לא על הנר ולא על הבשמים של ע"ז מכלל דרישא לאו בע"ז עסקין א"ר חנינא מסורא מה
טעם קאמר מה טעם אין מברכין לא על הנר ולא על הבשמים של עכו"ם מפני ששחם מסבת עובדי
כוכבים לע"ז ת"ר אור ששבת מברכין עליו ושלא שבת אין מברכין עליו (*מאי שבת) ומאי לא שבת

מאי לא שבת שלא שבת מפלגת עבירה אבל אר של היה ושל תלה מברכין עליו תניא נמי הכי עשיית שודותה וכו')
וגרי עם הארץ ויר' היא אחת משה פסיקת שגור באשח כרתנן כס"ס ספורת בפ"ד (מסכת ס) על י' ספוקות שורפין את התרומה וכו' וב"ה דר' עם (עם הארץ) (העשרת) בחצר יש כהנה רבות וב"ה יציאות השבת
(דף טו) אסור אפר ע"א ספיקת באיש גזיר רבנן עליהן ומטאן נאמר דספ' מדרסת דרבנן וב"ה אין דורשין (דף ק"ה) פירוש דהני מעלות דרבנן נגזרו ובמסכת בבבירא ב"ה ה'אוקח בחמה (דף כ"ג) אית ואיבעית אימא
אשחא עם הארץ דרבנן וספוקת משקין דרבנן כו' : ונמטא (מסכת) (לפ"ה) אין כלי מפסול כל הא שמע' לה נמי כדאמרין שרץ מפסול את הכלי וכלי מפסול את האוכלין דאלמא כלי אינו מפסול
אלא אוכלין או משקין ואין כלי מפסול כלי ומפ"ש בפ"ד אור ל"ה (ספחים דף י"ח) וא"י ק"ו הוא וזה כלי שפסולת משקא אין מפסול כלי כו' ואמרין נמי (ס"ה דף י"ט) האו סבין דנגעה בנאי אי נטא דנגעה בבשה
יהא אין אוכל מפסול כלי אלא דנגעה במתא דא אין (כלל) מפסול כלי וב"ה אין דורשין בעריות (מגילה דף כ) אפורין אשחא תל סודר תפסא מניפה לל אין כלי מפסול כלי ואת נמי בשחית קרשים (דף נ"ג) כגמרא
רמב"ל וס' ובנ"ה דבני מערבא גרסי מתניתא בשלחן של שיש אי של פרקים שאין מקבלין מוטא . אין מברכין לא על הנר ולא על הבשמים של עכו"ם ה'אוקח בחמה (דף נ"ג) כגמרא
של גרסי אפ"ר חין ח' למיתני של עכו"ם אלא מכלל דהא עכו"ם דרשאל הוא והכי אסורין בתלמוד איך ישראל של עכו"ם לא של גרסי הוא תיפתר בעכו"ם של ישראל :

תוכו ואוגנו ואוגו וידיו וטורין . דכיון דטומאה זו דרבנן היא עבדו בה
היכרא לדידעו מדרבנן היא כי היכי דלא לשרוף עלה תרומה וקדשים
וסקילו בה וכן מפורש (בבבירא דף ל"ה) אוגנו שפחו הכפולה לנר חוץ
הראוי לשמש אנו כמו און הכהנים שקורין אגש"ח בלעז וידיו כלי שיש
לנו יד כגון מחבת : גורס משום
תורה אור

תוכו ואוגנו ואוגו וידיו וטורין נמטא תוכו
נמטא כולו במאי קאמיפלגי ב"ש סברי אסור
להשתמש בכלי שנמטאו אחריו במשקין
גורה משום ניצוצות וליכא למגור שם
יטמאו המשקין שבידים בכוס וב"ה סברי
מותר להשתמש בכלי שנמטאו אחריו
במשקין אמרי ניצוצות לא שכיחי ואיכא
למיהוש שםא יטמאו משקין שבידים מחמת
הכוס *ד"א "תכף לנט"י סעודה מאי ד"א
ה"ק להו ב"ה לב"ש לרדכו דאמריתו אסור
להשתמש בכלי שאחריו טמאין דגורין
משום ניצוצות אפ"ה הא עדיפא התכף
לנט"י סעודה : ב"ש אומרים מקנה וכו' :
ת"ר *בית שמאי אומרים מקנה ידיו במפה
ומניחה על השלחן שאם אתה אומר על
הבסת גורה שםא יטמאו משקין שבמפה
מחמת הבסת ויחזור ויטמאו את הידים
ונמטייה בסת למפה אין *כלי מטמא כלי
ונמטייה בסת לגברא גופיה אין כלי מטמא
אדם ובה"א על הבסת שאם אתה אומר על
השלחן גורה שםא יטמאו משקים שבמפה
מחמת השלחן ויחזור ויטמאו את האוכלין
ולמטא שלחן לאוכלין שבתוכו הבא בשלחן
שני עסקין ואין *שני עושה שלישי בחולין
אלא ע"י משקין במאי קמיפלגי ב"ש סברי
אסור להשתמש בשלחן שני גורה משום
אוכלי תרומה וב"ה סברי מותר להשתמש
בשלחן שני אוכלי תרומה ורזין הם ד"א
אין נט"י לחולין מן התורה מאי ד"א הכי
קאמרי להו ב"ה לב"ש וכו' תימור מ"ש גבי
אוכלין דחיישינן ומ"ס גבי ידים דלא
חיישינן אפילו הכי הא עדיפא דאין נט"י
לחולין מן התורה מוטב שיטמאו ידים דלית
מלהו עיקר מדאורייתא ואל יטמאו אוכלים

דאית להו עיקר מדאורייתא : בש"א מכבדין וכו' : *ת"ר בש"א מכבדין
את הבית ואחר כך נוטלין לידים שאם אתה אומר נוטלין לידים תחלה
נמצא אתה מפסיד את האוכלין (ה) אבל נט"ל לב"ש תחלה לא סבירא להו
מ"ס משום פירורין ובה"א אם שמש תלמוד חכם הוא נוטל פירורין שיש
בהן כוית ומניח פירורין שאין בהן כוית מסייע ליה לר' יוחנן *דא"ר
יוחנן פירורין שאין בהם כוית מותר לאבדן ביד במאי קמיפלגי ב"ה
סברי אסור להשתמש בשמש ע"ה וב"ש סברי מותר להשתמש בשמש
ע"ה א"ר יוסי בר חנינא א"ר הונא בבוליה פרקין הלכה ככ"ה בר מהא
דהלכה ככ"ש ור' אושעיא מחני איפכא ובהא נמי הלכה ככ"ה : בש"א
נר ומוזון וכו' : *ר"ב הונא בר יהודה איקלע לבי רבא הווייה לרבא דברך
אבשמים ברישא א"ל מכרי ב"ש וב"ה אמאור לא פליגי *דתניא בש"א
נר ומוזון בשמים והבדלה ובה"א נר ובשמים מוזון והבדלה עני רבא
בתריה זו דבר ר"מ אבל ר' יהודה אומר לא נחלקו ב"ש וב"ה על המזון
שהוא בתחלה ועל הבדלה שהיא בסוף על מה נחלקו על המאור ועל

הבשמים שבש"א על המאור ואח"כ בשמים ובה"א בשמים ואח"כ מאור וא"ר יוחנן נהגו העם ככ"ה אליבא
דבני יהודה : בש"א שברא כו' : אמר *רבא בברא כ"ע לא פליגי דברא משמע כי פליגי בבורא ב"ש סברי
בורא דעתיד למברא וב"ה סברי בורא נמי דברא משמע מתיב רב יוסף ויצר אור ובורא חשך ויצר הרים
ובורא רוח בורא השמים ונוטליהם אלא א"ר יוסף בברא ובורא כ"ע לא פליגי דברא משמע כי פליגי במאור
ומאורי דב"ש סברי הורא איכא בנורא וב"ה סברי טובא נהורי איכא בנורא תנ"ה אמרו להם ב"ה לב"ש
הרבה מאורות יש באור : אין מברכין כו' : בשלמא נר משום דלא שבת אלא בשמים מ"ס לא אמר רב יהודה
אמר רב יהודה במסכת עובדי כוכבים עסקין מפני ששחם מסבת עובדי כוכבים לע"ז היא הא מדתני ספא
אין מברכין לא על הנר ולא על הבשמים של ע"ז מכלל דרישא לאו בע"ז עסקין א"ר חנינא מסורא מה
טעם קאמר מה טעם אין מברכין לא על הנר ולא על הבשמים של עכו"ם מפני ששחם מסבת עובדי
כוכבים לע"ז ת"ר אור ששבת מברכין עליו ושלא שבת אין מברכין עליו (*מאי שבת) ומאי לא שבת

מאי לא שבת שלא שבת מפלגת עבירה אבל אר של היה ושל תלה מברכין עליו תניא נמי הכי עשיית שודותה וכו')
וגרי עם הארץ ויר' היא אחת משה פסיקת שגור באשח כרתנן כס"ס ספורת בפ"ד (מסכת ס) על י' ספוקות שורפין את התרומה וכו' וב"ה דר' עם (עם הארץ) (העשרת) בחצר יש כהנה רבות וב"ה יציאות השבת
(דף טו) אסור אפר ע"א ספיקת באיש גזיר רבנן עליהן ומטאן נאמר דספ' מדרסת דרבנן וב"ה אין דורשין (דף ק"ה) פירוש דהני מעלות דרבנן נגזרו ובמסכת בבבירא ב"ה ה'אוקח בחמה (דף כ"ג) אית ואיבעית אימא
אשחא עם הארץ דרבנן וספוקת משקין דרבנן כו' : ונמטא (מסכת) (לפ"ה) אין כלי מפסול כל הא שמע' לה נמי כדאמרין שרץ מפסול את הכלי וכלי מפסול את האוכלין דאלמא כלי אינו מפסול
אלא אוכלין או משקין ואין כלי מפסול כלי ומפ"ש בפ"ד אור ל"ה (ספחים דף י"ח) וא"י ק"ו הוא וזה כלי שפסולת משקא אין מפסול כלי כו' ואמרין נמי (ס"ה דף י"ט) האו סבין דנגעה בנאי אי נטא דנגעה בבשה
יהא אין אוכל מפסול כלי אלא דנגעה במתא דא אין (כלל) מפסול כלי וב"ה אין דורשין בעריות (מגילה דף כ) אפורין אשחא תל סודר תפסא מניפה לל אין כלי מפסול כלי ואת נמי בשחית קרשים (דף נ"ג) כגמרא
רמב"ל וס' ובנ"ה דבני מערבא גרסי מתניתא בשלחן של שיש אי של פרקים שאין מקבלין מוטא . אין מברכין לא על הנר ולא על הבשמים של עכו"ם ה'אוקח בחמה (דף נ"ג) כגמרא
של גרסי אפ"ר חין ח' למיתני של עכו"ם אלא מכלל דהא עכו"ם דרשאל הוא והכי אסורין בתלמוד איך ישראל של עכו"ם לא של גרסי הוא תיפתר בעכו"ם של ישראל :

מאי לא שבת שלא שבת מפלגת עבירה אבל אר של היה ושל תלה מברכין עליו תניא נמי הכי עשיית שודותה וכו')
וגרי עם הארץ ויר' היא אחת משה פסיקת שגור באשח כרתנן כס"ס ספורת בפ"ד (מסכת ס) על י' ספוקות שורפין את התרומה וכו' וב"ה דר' עם (עם הארץ) (העשרת) בחצר יש כהנה רבות וב"ה יציאות השבת
(דף טו) אסור אפר ע"א ספיקת באיש גזיר רבנן עליהן ומטאן נאמר דספ' מדרסת דרבנן וב"ה אין דורשין (דף ק"ה) פירוש דהני מעלות דרבנן נגזרו ובמסכת בבבירא ב"ה ה'אוקח בחמה (דף כ"ג) אית ואיבעית אימא
אשחא עם הארץ דרבנן וספוקת משקין דרבנן כו' : ונמטא (מסכת) (לפ"ה) אין כלי מפסול כל הא שמע' לה נמי כדאמרין שרץ מפסול את הכלי וכלי מפסול את האוכלין דאלמא כלי אינו מפסול
אלא אוכלין או משקין ואין כלי מפסול כלי ומפ"ש בפ"ד אור ל"ה (ספחים דף י"ח) וא"י ק"ו הוא וזה כלי שפסולת משקא אין מפסול כלי כו' ואמרין נמי (ס"ה דף י"ט) האו סבין דנגעה בנאי אי נטא דנגעה בבשה
יהא אין אוכל מפסול כלי אלא דנגעה במתא דא אין (כלל) מפסול כלי וב"ה אין דורשין בעריות (מגילה דף כ) אפורין אשחא תל סודר תפסא מניפה לל אין כלי מפסול כלי ואת נמי בשחית קרשים (דף נ"ג) כגמרא
רמב"ל וס' ובנ"ה דבני מערבא גרסי מתניתא בשלחן של שיש אי של פרקים שאין מקבלין מוטא . אין מברכין לא על הנר ולא על הבשמים של עכו"ם ה'אוקח בחמה (דף נ"ג) כגמרא
של גרסי אפ"ר חין ח' למיתני של עכו"ם אלא מכלל דהא עכו"ם דרשאל הוא והכי אסורין בתלמוד איך ישראל של עכו"ם לא של גרסי הוא תיפתר בעכו"ם של ישראל :

[מסכת ס' פ"ה]

[ס"ה]

[פסחים י"ט]
מגילה כ.

[חולין ג.]

הנהגות
הב"ה

(ה) נ"מ מפסיד
א"ה האוכלין
אבל כ"י וכו'
משום פירורין
חל"מ וכו'
ק"ל לא גרסי
ס' ז

[מסכתא ס"ה]

שבת קמ"ג
ע"ש כחוס'
וכחוס' מנחוס
מ"ז דוס
מגונית
הפוסות

ספחים ק"ג

[דתנן]

[חולין ז' ל"ה]
עמוד ד'
ישיבס מה'
ישיבס מה'

[פ"ה כ"ה]
ר"ל נ"ה
דכ' מ"ה